

03 דצמבר 2019

לכבוד

באמצעות מייל: Ombudsman@mevaker.gov.il

מר מתניהו אנגלמן, מבקר המדינה

הנדון: הקדמת הפרסום של דוח מבקר המדינה על ביקורת החשבונות של המפלגות לתקופת הבחירות לכנסת ה-21 וה-22, ולשנות הכספים 2018-2019

שלום רב,

אנו מוצאים לנכון לפנות אליך בדחיפות בנושא שבנדון, נוכח ההערכות הגוברות כי הבחירות לכנסת ה-23 מעבר לפינה, ובהמשך להחלטת ועדת הפנים של הכנסת מיום 25 בפברואר 2019 בדבר דחיית מועד פרסומו של דוח מבקר המדינה על תוצאות ביקורת חשבונותיהן של המפלגות, עד ליום 31 במאי 2020.

מפרוטוקול הדיון בוועדת הפנים עולה שההחלטה האמורה התקבלה מהטעם שסמיכות הזמנים שנוצרה באותה עת בין הבחירות לרשויות המקומיות, מועד הדיווח הסטטורי למבקר על שנת הכספים החולפת והבחירות לכנסת, יצרה עומס חריג על המפלגות בהגשת דוחותיהן הכספיים למבקר. אולם, כיום אנו נתונים במצב חסר תקדים שבו פנינו למערכת בחירות שלישית לכנסת בתוך פחות משנה, שעה שהציבור לא נחשף לדוחות הכספיים של המפלגות זה כמעט שנתיים. ביממה האחרונה אף [התבשרנו](#) שבועדת הבחירות המרכזית מבקשים להקדים את מועד הבחירות הקרבות ליום 25 בפברואר 2020. לפיכך, **אנו פונים אליך בבקשה דחופה להביא להקדמת פרסומו של דוח מבקר המדינה על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות ורשימות המועמדים לכנסת ה-21 וה-22, ולשנת הכספים 2018 ו-2019, וזאת למועד מוקדם ככל הניתן, ועובר לחודש פברואר 2020.**

באחרונה [פורסם בתקשורת](#) שרבות מהמפלגות קיבלו הלוואות בסך מאות מיליוני שקלים מתקציב הכנסת למימון הוצאותיהן בבחירות האחרונות, כנגד קיזוז מהמימון השוטף שהן זכאיות לו על בסיס כוחן היחסי בכנסת הנוכחית ובמהלך כהונתה. על פי [הדיווחים](#), כעת מבקשים חברי הכנסת לקדם הצעת חקיקה שתאפשר למפלגות לדחות את פירעון ההלוואות שנטלו עד לכנסת ה-23, כך שחובן יקוזז מהמימון העתידי שיהיו זכאיות לו בכנסת הבאה, על אף שהדבר הוא בגדר נעלם. במצב דברים זה, שבו מפלגות רבות שקועות בחובות בפתחה של מערכת בחירות נוספת, על כל ההוצאות הכרוכות בה, עלולות המפלגות לגייס מימון מגורמים עלומים, וכתוצאה מכך לשרת בכנסת אינטרסים פרטיים ואחרים שאינם בהכרח מתיישבים עם רצון הבוחרים שלהן; ודווקא עתה מנוע ציבור הבוחרים מלגשת לדוחות הכספיים של המפלגות, ואינו חשוף למצבן הכלכלי לאשורו.

כידוע, בשנים האחרונות עולה בהתמדה המימון השוטף שמפלגות זכאיות לו, אך מידת השקיפות היזומה מצד המפלגות בנוגע לשימוש בכספים אלו נותרה בעינה – קרי, אפסית. במצב עניינים זה, דוח המבקר מהווה ערוץ יחידי לביקורת ציבורית על התנהלותן הכלכלית של המפלגות.

התנועה לחופש המידע מקדמת מאז 2004 את חופש המידע בישראל. הזכות לחופש מידע עומדת בבסיס זכות הציבור לדעת, ומאפשרת לקבל מידע הנוגע לפעולות השלטון. התנועה רואה במפלגות רשויות ציבוריות הנדרשות לתת לציבור דין וחשבון על התנהלותן. בנסיבות יוצאות הדופן שמתקיימות עתה, והיות שחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 אינו חל על המפלגות, פרסום דוח המבקר והדוחות הכספיים של המפלגות נטען במשנה דחיפות.

בכבוד רב,

איה מרקביץ, עו"ד

יועצת משפטית

רחלי אדרי, עו"ד

מנכ"לית